

SENJA
KOMMUNE

Alkoholpolitisk handlingsplan Senja kommune 2022 - 2024

Vedtatt av Senja kommunestyre 05.05.2022, sak nr. 31/22.
Virkningsdato 05.05.2022

Innhold

Innledning	3
1. Kommunens ansvar.....	3
Alkoholpolitisk handlingsplan.....	3
Bevillingshåndtering	3
Vilkår.....	4
Virkemidler.....	4
Samarbeid	4
Kontroll.....	4
2. Bevillingshavers ansvar	5
3. Salgs- og skjenketider i Senja kommune	5
Salgstider fastsettes slik:	5
Definisjoner:	5
Alminnelige skjenketider.....	6
Nettsalg	6
4. Vilkår og kriterier.....	7
Kriterier ved vurdering av lokalisering	7
Kriterier for vurdering av ulike driftskonsept	7
Bevillingsgebyr	7
Bevilling for en enkelt bestemt anledning.....	7
Uteservering	7
Aldersbestemmelser ved ulike type virksomheter	8
Skjenking i kommunale bygg og idrettsanlegg	8
Ambulerende skjenkebevilling	8
Driking på offentlig sted	8
Lokal forskrift om åpningstider:	9
5 Vilkår for salg og skjenking av alkohol i Senja kommune	9
For Senja kommune gjelder følgende vilkår:.....	9
Kontroll.....	10
Senja kommunes saksbehandling ved brudd på alkoholloven og lokale bestemmelser	10

Innledning

Alkohollovgevingen befinner seg i skjæringspunktet mellom kryssende hensyn. Alkohol er en lovlig vare, samtidig som alkoholbruk kan ha en rekke skadevirkninger. Ofte er det en motsetning mellom det å begrense og regulere omsetningen på den ene siden og næringsinteresser på den andre siden. Senja kommune legger økt vekt på folkehelsehensyn, og at næringspolitiske hensyn balanseres i forhold til dette gjennom lokale vilkår og forskrifter.

Alkoholloven har som mål å begrense samfunnsmessige og individuelle skader ved alkoholbruk. Som et ledd i dette sikter loven på å sette rammer for å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.

Et viktig virkemiddel er kommunens forvaltning av salgs- og skjenkebestemmelsene. Kommunens arbeid med en ansvarlig alkoholhåndtering kan skje gjennom tydeligere systematikk, nedfelt i kommunens alkoholpolitiske handlingsplaner.

Viktige innsatsområder vil være:

- god forvaltning av alkoholpolitikken
- å heve kunnskapsnivået i alle ledd
- å styrke samarbeidet mellom kommune, politi og bransje
- å styrke kommunens kontroll, slik at regelverket for salg og skjenking etterleves

1. Kommunens ansvar

Innenfor rammene av det nasjonale regelverket i alkoholloven kan kommunen i betydelig grad selv bestemme sin egen alkoholpolitikk. Dette handlingsrommet blir dekket av kommunens alkoholpolitiske handlingsplan, jf. alkoholloven §1 – 7d.

Alkoholloven er et viktig virkemiddel i arbeidet med å forebygge vold og skape et trygt uteliv og lokalsamfunn. Derfor har Senja kommune stilt seg et sentralt spørsmål:

«Hvordan vil vi ha det i kommunen vår?»

Alkoholpolitisk handlingsplan

Virkemidler som tak på antall salgs- og skjenkesteder, åpningstider og kontrolltiltak skal nedfelles i Senja kommunes alkoholpolitiske handlingsplan. Planen skal konkretisere hvilke tiltak kommunen vil satse på for å nå det landsomfattende målet om å redusere alkoholforbruket. Planen skal også beskrive kommunens kontrollordning og sanksjonsreglement, og skal behandles i hver kommunestyreperiode.

Bevillingshåndtering

Å gi en bevilling til å selge eller skjenke alkohol er, med noen få unntak, en politisk beslutning i den kommunen der omsetningen skal finne sted. En kommunal salgs- eller skjenkebevilling gis for inntil fire år av gangen.

Senja kommune skal ha en tydelig og forutsigbar håndheving av alkohollovens bestemmelser overfor salg- og skjenkesteder. Det vil bidra til å forebygge og avverge brudd på alkoholloven, for eksempel skjenking til mindreårige og skjenking til personer som åpenbart er ruspåvirket. Det handler om å utnytte de kontrollpolitiske virkemidlene kommunen har til rådighet for å redusere konsum og forebygge skader, samtidig som hensynet til et stadig voksende reiseliv og internasjonalisering ivaretas.

Vilkår

Kommunen kan sette generelle vilkår for alle bevillinger eller individuelle vilkår i tilknytning til hvert enkelt salgs- eller skjenkested. Vilkårene skal saklig begrunnes med alkohollovens formål, men det er ikke krav om at kommunen må dokumentere konkrete, faktiske virkninger av hvert enkelt vilkår. Vilkårene skal ikke være uforholdsmessig tyngende for bevillingshaveren eller av andre grunner urimelig.

Det kan stilles egne vilkår knyttet til bevillinger for én enkelt anledning, f.eks. festivaler, konserter og lignende.

Virkemidler

Kommunen har flere virkemidler som skal bidra til at butikker og skjenkesteder etterlever krav i alkoholloven og vilkårene for bevillingen. I Senja kommune legges det større vekt på ansvarlig alkoholhåndheving, med «Ansvarlig vertskap» som opplæringsverktøy. Kurset er nettbasert og kursbevis skal legges ved bevilningssøknaden (<https://www.rus-ost.no/folkehelse-og-ungdata/ansvarlig-vertskap-e-laering>). I tillegg til styrket kontroll av salg- og skjenkesteder, skal det legges vekt på veiledning, kompetanseheving i alle ledd og samarbeid med både politi og næringen.

Senja kommune skal aktivt informere bevillingshaver om hvordan regelverket skal forstås, og orientere om endringer og nye regler. God veiledning fordrer dialog og at man bygger tillit og ordninger for praktisk bistand.

Samarbeid

For å nå målet om god overholdelse av alkoholloven og et trygt uteliv er det viktig at sentrale aktører som kommune, politi, kommunelegen og bransje har en felles problemforståelse.

Godt samarbeid betyr ikke at man må være enige om alt, men at aktørene har en gjensidig respekt og forståelse for hverandres roller. Å ha god dialog med bransjen vil kunne skape et positivt engasjement, bedre forståelse og større oppslutning om de kommunale tiltakene og alkoholpolitiske retningslinjene.

Senja kommune skal sammen med Politirådet, kommunelegen og Samordning av Lokal rus- og kriminalitetsforebyggende Tiltak (SLT-konsulent) møte bransjen én gang pr. år for aktivt å bidra til at bransjen kjenner og overholder regelverket, samt at man sammen finner gode løsninger på lokale utfordringer og setter i verk tiltak.

Kontroll

Det er kommunen som har ansvar for å kontrollere at bevillingshaver til enhver tid selger og skjenker i samsvar med alkoholloven og de kommunale retningslinjene.

2. Bevillingshavers ansvar

All salg og skjenking skal foregå på en slik måte at man ivaretar alkohollovens formål.

Bevillingshaver har ansvar for å utforme og fysisk tilrettelegge lokalene for å sikre god kontroll og oversikt.

Bevillingshaver har også ansvar for at:

- de ansatte har den nødvendige kompetansen
- de ansatte overholder alkoholloven
- det gjennomføres internopplæring jevnlig
- nyansatte umiddelbart for nødvendig opplæring
- bedriften ivaretar alkohollovens forbud mot reklame av alkoholholdige drikk
- bedriften tilbyr et rimelig utvalg av alkoholfrie og/eller alkoholsvake drikker som kan regnes som en naturlig erstatning for alkoholholdig drikk
- bedriften har et velfungerende internkontroll-system
- hjelpeplikten som pålegger skjenkesteder å hjelpe påvirkede personer som er hjelpeløse og ute av i stand til å ta vare på seg selv

3. Salgs- og skjenketider i Senja kommune

Alkoholloven inneholder bestemmelser om normal- og maksimaltider for salg og skjenking av alkohol. Det er opp til hver enkelt kommune å fastsette salgs- og skjenketider gjennom forskrifter. Kravet er at de må holdes innenfor lovens maksgrenser.

Innskrenkinger eller utvidelse av normaltid kan være generelle eller kun gjelde for ett enkelt salgs- eller skjenkested.

Senja kommune fastsetter ikke «tak» på antall salgs- eller skjenkebevillinger i kommunen i inneværende periode.

Salgstider fastsettes slik:

- Alkoholholdig drikk med høyst 4,7 prosentvolum alkohol kan skje fra kl. 08:00 til kl. 20:00
- På dager før søn- og helligdager skal salget opphøre kl. 18:00. Dette gjelder ikke dagen før Kristi Himmelfart. På søn- og helligdager, 1. mai og 17. mai kan salg av alkoholholdig drikk ikke finne sted.

Definisjoner:

- Alkoholfri drikk inneholder under 0,7 volumprosent alkohol
- Alkoholsvak drikk inneholder mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol
- Alkoholholdig drikk gruppe 1: inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol
- Alkoholholdig drikk gruppe 2: inneholder mellom 4,7 og 22 volumprosent alkohol
- Alkoholholdig drikk gruppe 3: inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol

Alminnelige skjenketider:

- Skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2 mandag til søndag kl. 10.00 – 02.00
- Skjenking i gruppe 3 søndag - torsdag 13.00 – 24.00 og fredag - lørdag kl. 13.00 – 02.00

Skjenketider jul, nyttår, påske og pinse

- Skjenking av øl og vin
 - juledag, 2. juledag, skjærtorsdag, langfredag, 1.påskedag og 1.pinsedag fra kl. 12.00-02.00.
- Skjenking av brennevin
 - Julaften, påskeaften, pinseaften, 2. pinsedag og 2.påskedag alminnelige skjenketider.
 - 1. juledag, 2. juledag, skjærtorsdag, langfredag, 1.påskedag, 1.pinsedag og dagen før bevegelige helligdager fra kl. 13.00-02.00.
 - I romjula (27.12. - 30.12.), nyttårsaften, samt onsdag før skjærtorsdag, tillates det skjenking fra kl. 13.00 – 02.00.
- Festivaler, arrangementsdagene på Finnsnes i fest, konserter m.m.
 - Må søkes særskilt om skjenkebevilling. Alminnelig skjenketider gjelder, med unntak av skjenking i gruppe 3 som kan innvilges fra kl. 13.00 – 02.00 alle dager.
- Endringer i konseptet (f.eks. fra spisested til pub) etter at bevilling er gitt, må godkjennes av kommunestyret.

Nettsalg

Alkoholoven åpner for bevilling til nettsalg av alkohol. Dersom man skal selge alkoholholdig drikk med over 2,5 volumprosent alkohol må man søke om salgsbevilling fra den kommunen man skal selge i. Det må fremgå av søknaden om varene skal utleveres fra et bestemt lokale eller ved utkjøring.

I Senja kommune kan det i tillegg til butikksalg gis bevilling for salg av øl gjennom nettbasert salg. Alkoholholdig drikk skal ikke ekspederes med mindre bestillingen inneholder fullstendige opplysninger om kjøpers navn, adresse og alder jf. Alkoholforskriften § 3-5.

Salg eller utlevering av alkoholholdig øl må ikke skje til person under 18 år selv om vedkommende viser fram skriftlig fullmakt fra foreldre, foresatte eller andre. Ved tvil om alder har en rett og plikt til å kreve legitimasjon jf. alkoholforskriften § 2-4.

Utlevering av alkoholholdig drikk må skje innenfor gjeldende salgstider i kommunen.

- Kjøper skal være registrert med navn, adresse og alder.
- Ved hjemkjøring/utlevering må kunden kvittere for å ha mottatt alkoholholdige varer og leveringstidspunkt skal registreres.
- Åpenbart påvirkede personer får ikke utlevert alkoholholdige varer.

Nettsalg av alkohol må skje i henhold til reklameforbudets bestemmelser. Det er likevel gitt unntak fra reklameforbudet som gir adgang til å legge ut bilder av produktene i forbindelse med nettsalg av alkohol (H.dir).

4. Vilkår og kriterier

Kriterier ved vurdering av lokalisering

Ved vurdering av søknader om bevilling fra ulike skjenkesteder, vil det bli lagt vekt på lokalenes beliggenhet, størrelse, beskaffenhet og egnethet, samt målgruppen for virksomheten. Det vil også tatt hensyn til lokalmiljøet og eventuell erfaring med tidligere driftsform, samt trafikale og/eller ordensmessige problemer. Det kan ikke påregnes at alminnelig skjenkebevilling blir gitt når det gjelder oppstart av helt ny virksomhet i følgende områder/situasjoner:

- Servering i tilknytning til idrettsanlegg, idrettshaller, barn og unges fritidsaktiviteter mv.
- Serveringssteder i samlokalisering med skoler, barnehager, bibliotek o.l., jf. Opplæringsloven §9 - 5
- Ved arrangementer, der en stor del av målgruppen er barn og unge under 18 år
- Serveringsvirksomhet som drives som «åpne» løsninger i kjøpesentra: Dersom virksomheten endrer konsept fra serveringssted til restaurant/spisested med skjenkebevilling, må lokalet adskilles fra resten av kjøpesenteret med fysiske skiller (vegger).

Kriterier for vurdering av ulike driftskonsept

- Selv om kommunene ikke har «tak» på antall bevillinger, er et av målene å begrense tilgangen på alkohol. Nyetableringer skal som hovedregel presentere et reelt konsept som viser hvordan virksomheten skal markedsføres og drives.
- Mikrobryggerier o.l. må søke om alminnelig skjenkebevilling for å kunne skjenke smaksprøver fra egen tilvirkning.
- Det kan ikke påregnes at alminnelig skjenkebevilling blir gitt når gjelder følgende driftskonsept:
 - Kiosker
 - Virksomheter som drives og markedsføres som noe annet enn serveringssted

Bevillingsgebyr

- Senja kommune benytter gebyrsatser ihht forskrift av 8.juni 2005 nr. 538 om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (Kapittel 6 «Bevillingsgebyr»).
- Bevillingsgebyr for ambulerende bevilling/bevilling for en enkelt bestemt anledning, innkreves når søknaden er behandlet. Gebyr ettergis ikke for arrangementet dersom det eventuelt avlyses.

Bevilling for en enkelt bestemt anledning

- Bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk for en enkelt bestemt anledning gjelder for åpne arrangementer. Bevillingen må knyttes til en bestemt begivenhet, f.eks. festivaler, byggedager, dansegalla o.l.
- Ved søknader om skjenkebevilling for en enkelt bestemt anledning ved åpne arrangementer, skal det innhentes uttalelse fra politiet og kommuneoverlegen.

Uteservering

Skjenkesteder som har bevilling for skjenking av alkoholholdige drikkevarer på nærmere avgrenset området utendørs, kan skjenke de typer drikkevarer som bevillingen omfatter også på det utendørs

skjenkeområdet. Når det gjelder virksomheter som kan skjenke brennevin, må det ikke etableres utendørs barer/disker, der denne type drikkevarer skjenkes fra.

Aldersbestemmelser ved ulike type virksomheter

Virksomheter som har bevilling for skjenking av alkoholholdige drikkevarer, må – når de drives og markedsføres som noe annet enn spisested/kafe – kontrollere at bare personer over 18 år har tilgang til skjenkeområdet etter kl. 22.00.

Skjenking i kommunale bygg og idrettsanlegg

Alle arrangementer i regi av Senja kommune skal som hovedregel være alkoholfrie. Ved spesielle anledninger kan det åpnes for skjenking av alkohol. Med henvisning til alkohollovens § 8-9, 3. ledd kan kommunen, ansatte og faste leietakere servere alkohol når lokalene i ovennevnte bygg disponeres til eget bruk og til sluttet selskap. Det samme gjelder dersom slike lokaler leies ut til privatperson for en enkelt anledning til sluttet selskap (f.eks. bryllup, jubileumsfeiring mm). Det forutsettes at serveringen av alkohol skjer uten at det tas betaling.

Øvrige som leier eller låner lokaler i ovennevnte bygg kan ikke servere alkoholholdige drikkevarer uten skjenkebevilling. Det samme gjelder dersom det tas betaling for alkoholholdige drikkevarer som serveres. Bevilling må da søkes.

Ambulerende skjenkebevilling

Privatpersoner som låner eller leier et lokale for en bestemt anledning til sluttet selskap, kan servere alkoholholdige drikkevarer i disse lokalene uten skjenkebevilling, dersom skjenkingen skjer uten vederlag.

Selskaper og andre juridiske personer kan ikke servere alkoholholdige drikkevarer i slike lokaler uten skjenkebevilling. Det samme gjelder dersom privatpersoner skjenker alkoholholdige drikkevarer i slike lokaler mot vederlag. Alle som har behov for skjenkebevilling for en enkelt anledning, kan søke om slik bevilling.

Ved skjenking utendørs, f.eks. festivaler, konserter, skal skjenkeområdet avgrenses og alderskravene overholdes. Med henvisning til alkohollovens § 4-5 kan kommunen gi bevilling som blir utøvd på et sted som godkjennes for en enkelt anledning, og for skjenking til deltakere i sluttet selskap.

Det er utarbeidet eget skjema for søknad om ambulerende skjenkebevilling og skjenkebevilling for en enkelt anledning.

Driking på offentlig sted

Driking på offentlig er ulovlig og kan straffes med bøter. Kommunen henstiller til politiet å føre en restriktiv holdning til driking på offentlige steder i kommunen, spesielt der det samles barn og unge.

Lokal forskrift om åpningstider:

Senja kommunestyre har vedtatt forskrift om åpningstider for serveringssteder

(sist endret i Senja kommunestyre 05.05.2022)

§ 1 Serveringsteder som har skjenkebevilling i samme lokale, skal holde lukket i tiden mellom kl. 02:30 til 06:00

Gjestene må ha forlatt lokalet senest innen kl. 03:00.

§ 2 Øvrige serveringssteder fastsetter selv åpningstiden

§ 3 Lukketiden som er fastsatt etter § 1 gjelder ikke servering ved overnattingssteder til overnattingsgjester

§ 4 Kommunen kan, etter søknad ved enkeltstående anledninger, gi tillatelse til å lukke senere eller åpne tidligere enn de tider som er fastsatt i § 1. Rådmannen gis fullmakt til å avgjøre søknader om dispensasjon.

§ 5 Forskriften trer i kraft 05.05.2022.

5 Vilkår for salg og skjenking av alkohol i Senja kommune

Alkoholovens § 3-2, samt 4-3 åpner for at kommunen kan sette vilkår for bevillingen i samsvar med alminnelig forvaltningsrettslige regler. Forutsetningen for lovlig vilkår er at det er begrunnet i alkoholpolitiske hensyn. Adgangen til å sette vilkår er vesentlig utvidet etter de endringene som er foretatt i Alkoholoven sist endret ved LOV-2021-05.07-34 fra 1.6.2021.

For Senja kommune gjelder følgende vilkår:

- Bevillingshaver må følge de til enhver tid gjeldende skjenke- og åpningstider for serveringssteder i kommunen.
- Styrer og stedfortreder for styrer må ha kurs i «Ansvarlig vertskap» (også tilgjengelig som nettkurs). Skjenkesteder må tilstrebe at personell som arbeider i baren eller styrer skjenkingen har gjennomført kurset «Ansvarlig vertskap» eller lignende.
- Den enkelte bevillingshaver skal påse at stedet holder og markedsfører et bredt utvalg av alkoholfrie og alkoholsvake alternativ utenom mineralvann, jf. alkoholovens § 4-6
- Virksomheter som gis alminnelig skjenkebevilling må kunne dokumentere et internkontrollsystem som tilfredsstillende kravene i Helsedepartementets forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv, kap. 8 (Spesielle forbud og påbud) og kap. 9 (Reklameforbud).
- Vakter og annen betjening som har kontrolloppgaver og/eller betjener virksomhetens gjester ute i skjenkelokalene eller på utendørs skjenkeområde, skal bære skilt eller arbeidsantrekk, slik at virksomhetens ansatte skiller seg ut fra gjestene på stedet.
- Alle virksomheter må ha dokumentasjon på at ansatte er registrert i arbeidstaker-registeret og har lovlige arbeidskontrakter, samt at det er tegnet yrkesskadeforsikring for disse.

- Kommunen som bevillingsmyndighet, aksepterer ikke at bevillingshaver gir kreditt ved skjenking av alkoholholdig drikk. Blir en slik skjenking avdekket, vil inndragning av bevilling bli vurdert uten forutgående varsel.
- Med henvisning til alkohollovens krav til vandel, vil inndragning av bevilling bli vurdert dersom vilkårene i § 1 -7b ikke lenger er oppfylt eller at bevillingshaver ikke oppfylder sine forpliktelser etter Alkoholloven eller bestemmer gitt i medhold av denne.

Kontroll

Senja kommune fører kontroll med at alkoholloven og lokale bestemmelser følges.

Rådmannen sørger for:

- Kontroll med salgs- og skjenkesteder
- Har myndighet til å engasjere kontrollører (avtale inngått med Alk kontroll AS, Tromsø som utfører kontroll av salgs- og skjenkebevillingene i Senja kommune)
- Samarbeid med bevillingshavere med sikte på at gjeldende lov og regelverk etterfølges (årlig møte mellom kommune, kommunelege og politi)
- Fremme forslag om straffereaksjoner ved overtredelser av lov og regelverk

Senja kommunes saksbehandling ved brudd på alkoholloven og lokale bestemmelser

Sanksjonsbestemmelsene i Senja kommune skal være tydelig formidlet til bransjen, som naturlig nok er opptatt av likebehandling og forutsigbarhet.

Ved overtredelse av gjeldende lov og regelverk, samt lokale bestemmelser, kan kommunestyret – eller den kommunestyret gir myndighet – bestemme sanksjoner iht. Alkoholloven i form av:

- Skriftlig advarsel: Rådmannen
- Midlertidig inndragning av bevilling: Rådmannen
- Inndragning for resten av bevillingsperioden: Kommunestyret
- Anmeldelse og straff: Rådmannen/kommuneadvokat
- Inndragning av bevilling kan skje ved endring av konsept uten kommunestyrets godkjenning.
- Klageinstansen ved inndragning av bevilling er Statsforvalteren, jf. alkohollovens § 1-16.

Kontaktinformasjon:

Senja.kommune.no

Senja kommune
Pb. 602
9306 FINNSNES
Tlf. 77871000

post@senja.kommune.no